

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพและความคาดหวังเกี่ยวกับการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อหาแนวทางในการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งมีรายละเอียดของการดำเนินงานดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาประชากรจากอาจารย์และนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในปีการศึกษา 2542 โดยผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ดังนี้

1. อาจารย์ จำนวน 86 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย ร้อยละ 60 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 51 คน
2. นักเรียน จำนวน 939 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) และใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางการเลือกขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Darwin Hendel (อ้างใน กนกทิพย์ พัฒนาพิภพพันธ์, 2529 หน้า 428) ที่ระดับความเชื่อมั่น 99 % ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 300 คน
3. ผู้เกี่ยวข้องกับงานกิจการนักเรียน ศึกษาจากประชากรทุกคน ประกอบด้วย
 - 3.1 รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนานักเรียน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 1 คน
 - 3.2 อาจารย์หัวหน้างานส่งเสริมวินัยนักเรียนชายและนักเรียนหญิง จำนวน 2 คน
 - 3.3 คณะกรรมการที่ปรึกษาสถานักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 22 คน
 - 3.4 คณะกรรมการสถานักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 15 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้สร้างเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์และนักเรียน เกี่ยวกับสภาพและความคาดหวังในการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และคำถามปลายเปิด (Open – ended) ให้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพและความคาดหวังในการดำเนินงานกิจการนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ทั้งนี้ในส่วนของแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) มีการประมาณค่าดังนี้

สภาพปัจจุบัน

1 หมายถึง มีการปฏิบัติ

0 หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ความคาดหวัง

1 หมายถึง คาดหวังหรือต้องการให้มีการปฏิบัติ

0 หมายถึง ไม่คาดหวังหรือไม่ต้องการให้มีการปฏิบัติ

ในการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือแบบสอบถามดังกล่าว ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกิจการนักเรียน ในด้านงานกิจกรรมนักเรียน งานบริการและสวัสดิการนักเรียน งานปกครองและวินัยนักเรียน และศึกษารายละเอียดของวิธีการสร้างเครื่องมือ
2. กำหนดรูปแบบของเครื่องมือให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย
3. สร้างแบบสอบถามตามรูปแบบที่กำหนดเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ
5. นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก ก) ตรวจสอบความถูกต้อง ความครอบคลุม และความตรงของเนื้อหา ตลอดจนภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม
6. นำแบบสอบถามซึ่งผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบครั้งสุดท้าย

7. นำแบบสอบถามไปลองใช้ (Try Out) เก็บรวบรวมข้อมูลจากอาจารย์ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน และนักเรียนชั้น ม.3, ม.5 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ชั้นละ 20 คน รวมเป็น 40 คน เมื่อได้แบบสอบถามครบ จึงทำการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์และนักเรียนเกี่ยวกับสภาพและความคาดหวังในการดำเนินงานกิจการนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เท่ากับ .88 และ .97 ตามลำดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ขอลหนังสือจากประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อาจารย์จำนวน 51 คน และนักเรียน จำนวน 300 คน ได้แบบสอบถามครบทุกฉบับ จำนวน 351 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
3. รวบรวมข้อมูล ความคิดเห็นของอาจารย์และนักเรียน เกี่ยวกับการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
4. นำเสนอข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในขั้นตอนที่ 3 ซึ่งสรุปแนวทางเบื้องต้นของการดำเนินงานกิจการนักเรียน เสนอต่อผู้เกี่ยวข้องกับงานกิจการนักเรียน เพื่อพิจารณาเบื้องต้น
5. ประชุมผู้เกี่ยวข้องกับงานกิจการนักเรียน เพื่อพิจารณาแนวทางการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอในรูปตารางและความเรียง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. แบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์และนักเรียน เกี่ยวกับสภาพและความคาดหวังในการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ วิเคราะห์ดังนี้

ส่วนที่เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ คำนวณหาค่าร้อยละ ในแต่ละด้านเป็นรายชื่อ นำเสนอเป็นตารางประกอบการบรรยาย ตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดคือ ใช้เกณฑ์ร้อยละ 50 เป็นเกณฑ์ตัดสิน คือค่าร้อยละที่สูงกว่า 50.00 หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างได้ระบุสภาพการปฏิบัติและสภาพความคาดหวังอยู่ในระดับนั้น

ส่วนที่เป็นคำถามปลายเปิด (Open – ended) ให้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานกิจการนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ วิเคราะห์โดยการประมวลความเห็นเป็นหมวดหมู่ เรียงลำดับ พร้อมแสดงความถี่ แล้วนำเสนอโดยวิธีการพรรณนาเป็นรายด้าน

2. สรุปผลการศึกษาและสร้างแนวทางเบื้องต้นโดยการสังเคราะห์ประเด็นที่ได้จากชั้นของการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและความคาดหวังในการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นำมาสร้างเป็นแนวทางเบื้องต้น และสอบถามความเห็นเกี่ยวกับแนวทางเบื้องต้นที่สร้างขึ้น นำเสนอผู้เกี่ยวข้องกับงานกิจการนักเรียนในรูปของตาราง

3. นำข้อสรุปจากการประชุมผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานนักเรียนมาปรับปรุงแนวทางเบื้องต้น และนำเสนอในรูปความเรียง